

8.04.1955

Projekt programu

Przedmiot: ORGANIZACJA SZKOLNICTWA SPECJALNEGO

A. Cel:

- 1/ Zapoznanie się ze stanem obecnym i perspektywami rozwoju szkolnictwa specjalnego,
- 2/ poznanie celów, zadań i organizacji szkolnictwa specjalnego,
- 3/ poznanie założeń organizacyjnych poszczególnych typów szkół i zakładów specjalnych,
- 4/ zrozumienie potrzeby i znaczenia szkolnictwa specjalnego, umożliwiające dziecku powrót do społeczeństwa jako pełnowartościowego członka.

B. Na opracowanie materiału przewiduje się 45 godzin, t.j. po jednej godzinie tygodniowo w III semestrze i 2 godziny tygodniowo w semestrze IV-tym.

C. Tematyka wykładów

Liczba godzin

Tematyka

2

- 1/ Cele i zadania szkolnictwa specjalnego:
Znaczenie szkolnictwa specjalnego w realizacji powszechności nauczania,
drogi rewalidacji dziecka upośledzonego.

2

- 2/ Rys historyczny szkolnictwa specjalnego w Polsce. Warunki rozwoju szkolnictwa specjalnego do r.1945 i w Polsce Ludowej. Postępowość szkolnictwa specjalnego i wpływ na rozwój metod nauczania i wychowania.

7 12

- 3/ Stan obecny szkolnictwa specjalnego:
 - a/ podstawy formalno-prawne organizacji szkolnictwa specjalnego,
 - b/ typy szkół specjalnych w zależności od rodzaju upośledzenia uczniów,
 - c/ rodzaje zakładów specjalnych. Porównanie z regszkolowaniem szkół i zakładów specjalnych w innych krajach: ZSRR, NRD, CSN.
 - d/ sieć szkół i zakładów. Podstawowe założenia lokalizacji szkół i zakładów specjalnych; selekcja cen-

trałna, terenowa, zasięg terenowy, sposób kierowania uczniami i wychowankami, liczebność dzieci upośledzonych w zależności od środowiska; warunki materialne, klimatyczne, personalne,

a/ dane statystyczne dotyczące rozwoju i stanu obecnego szkolnictwa specjalnego: ilość szkół i zakładów, liczba dzieci różnych upośledzeń, liczba nauczycieli, wychowawców,

b/ uprawnienia szkół: świadectwa, przenoszenie dzieci do szkół normalnych, powiązanie szkół specjalnych z innymi typami szkół / kursy przysposobienia przemysłowego, szkoły zawodowe i tp./.

c/ programy nauczania i wychowania w szkołach specjalnych: zasadnicze założenia,

d/ posyła szkoły specjalnej w środowisku: współpraca z innymi szkołami, instytucjami społecznymi, opiekunskimi, poradniami,

1/ podstawy materialne szkół i zakładów: budżet centralny, budżet terenowy, środki pośrednie /akcja letnia, dożywienie, zaopatrzenie w sprzęt, środki na utrzymanie świetlic, wychowanie fizyczne i in./,

2/ budownictwo i inwestycje: realizowanie i planowanie. Przyjęte normy dla szkolnictwa specjalnego: klasa szkolna, schody, korytarze, sale gimnastyczne, pracownia, pomieszczenia internatowe, urządzenia sanitarne.

2

4/ Nauczyciel-wychowawca szkoły specjalnej: drogi szkolenia i doskonalenia zawodowego: Państw. Studium Pedagogiki Specjalnej, kursy wakacyjne, szkolenie wocenne, Uprawnienia nauczycielskie, wymiar godzin, uposażenie.

3

5/ Organizacja szkoły specjalnej: instrukcje o organizacji pracy, nadzór pedagogiczny, powiązanie ze środowiskiem.

4

6/ Organizacja zakładu specjalnego. Statut, instrukcja, regulaminy. Organizacja internatu, szkół, gospodarstw pomocniczych.

9

7/ Organizacje zawodowe i społeczne działające na terenie szkół i zakładów: komitety opiekuńcze, komitety rodzicielskie, zakładowe organizacje związkowe - cele, zadania, uprawnienia.

10

8/ Organizacja szkół i zakładów poszczególnych typów:

a/ organizacja szkolnictwa dla dzieci i młodzieży umysłowo upośledzonych: selekcja /instrukcja o selekcji/,
typy szkół /podstawowe, zawodowe, organizacja przysposobienia zawodowego/,
organizacja klas /liczebność, zagadnienie korekcji,
zespoły w szkoleniu zawodowym/,
program nauczania : siatka godzin,
opieka nad absolwentami,
udział szkoły w akcji profilaktycznej.

b/ Organizacja szkolnictwa dla dzieci niewidomych i dla dzieci niedowidzących:
opieka nad dzieckiem niewidomym i niedowidzącym w szkole i po ukończeniu szkoły, szkoły i zakłady dla dzieci niewidomych,
organizacja nauczania: przygotowanie zawodowe i do dalszej nauki.

c/ szkoły i zakłady dla dzieci moralnie zagrożonych:
typy szkół: dla chłopców, dziewcząt, szkoły podstawowe, zawodowe. Zakłady dla dzieci moralnie zagrożonych z jednoczesnym upośledzeniem umysłowym.
Przysposobienie zawodowe: szkolenie zawodowe, organizacja warsztatów szkoleniowo-produkcyjnych.
Organizacja nauczania: siatka godzin, liczebność klas, i zespołów warsztatowych.

d/ szkoły dla dzieci przewlekle chorych i kalek:
zasady organizacji tych szkół,
organizacja nauczania i wychowania,
współpraca z lekarzem i personelem sanitarnym,
kontakt szkoły sanatoryjnej ze szkołą macierzystą i rodzicami; personel nauczycielski i wychowawczy.

e/ Szkoły i zakłady dla dzieci głuchych:
centralna selekcja, upowszechnienie opieki nad dzieckiem głuchym,
organizacja procesu nauczania i wychowania,
przygotowanie do pracy zawodowej.

2 9/ Planowanie pracy pedagogicznej i planowanie gospodarcze /plany okresowe, preliminarze budżetowe, realizacja planów/.

1 10/ Administracja i nadzór pedagogiczny w szkolnictwie specjalnym: zadania Wydziału Szkolnictwa Specjalnego w Ministerstwie Oświaty, referatów szkół specjalnych w wydziałach wojewódzkich i

Liczba godz.

T e m a t y k a

powiatowych oddziałów oświaty.

11/ Perspektywy rozwoju szkolnictwa specjalnego

D. Lektura: 1/ Roczniki "Szkoły Specjalnej" /dot. historii szkolnictwa specjalnego/.

2/ Rozporządzenia, instrukcje, statuty - określające podstawę prawną i sytuację organizacyjną szkół i zakładów specjalnych.

E. Realizacja programu:

W III semestrze materiał programowy zostanie opracowany głównie w formie wykładowej. Celem wykładów jest ogólne zapoznanie z zagadnieniami, rozwojem i stanem obecnym szkolnictwa specjalnego. W IV-tych semestrach natomiast opracowanie materiału oparte winno być o formę warsztatową. Na podstawie zebranego materiału z praktyki pedagogicznej nastąpi analiza i pogłębienie wiadomości dot. organizacji poszczególnych typów szkół i zakładów specjalnych.